

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยเรื่อง “รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลด้านการเกษตรข้ามวัฒนธรรม: กรณีศึกษาเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู” ได้ทำการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเด็นต่างๆ เพื่อนำมาใช้สำหรับกำหนดกรอบแนวคิด หลักการทฤษฎี รวมทั้งการกำหนดประเด็นคำถามในการสร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อการวิเคราะห์และอภิปรายผลการศึกษา ประกอบด้วยสาระสำคัญ 4 ส่วน ดังนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม
3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานเกษตรกร
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล

แนวคิดเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล ประกอบด้วย เนื้อหาเกี่ยวกับ แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล ประโยชน์และข้อจำกัดของการศึกษาทางไกล และการจัดการศึกษาทางไกล โดยมีรายละเอียดดังนี้

1.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษาทางไกล

สุมาลี สังข์ศรี (2549) ได้สรุปแนวคิดของการศึกษาทางไกลไว้ ดังนี้

1) การศึกษาทางไกลตอบสนองต่อปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต ตามปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Education) ถือว่าการศึกษาเป็นปัจจัยที่สำคัญในการดำรงชีวิตอีกปัจจัยหนึ่ง นอกเหนือจากปัจจัยพื้นฐาน ดังนั้น บุคคลจึงควรได้รับการศึกษาอย่างเป็นกระบวนการต่อเนื่องตลอดชีวิตของเขาตั้งแต่เกิดจนตาย เพราะการศึกษาจะเป็นปัจจัยที่ช่วยให้บุคคลรู้จักปรับตัวช่วยในการดำเนินชีวิต การประกอบอาชีพให้เป็นที่ไปอย่างเหมาะสมสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของสภาพสังคมสิ่งแวดล้อมในทุกช่วงอายุของเขา

2) วิธีการของการศึกษาทางไกลช่วยลดข้อจำกัดของการศึกษาในระบบโรงเรียน การศึกษาในระบบโรงเรียนมีข้อจำกัดหลายด้าน เช่น การจำกัดจำนวนผู้เรียนเนื่องจากมีห้องเรียนมีครู

มีวัสดุอุปกรณ์จำกัด จึงสามารถรับผู้เรียนได้ในจำนวนที่จำกัดในแต่ละปี นอกจากนี้ยังมีข้อจำกัดในด้านอายุขัยของผู้เรียน เป็นต้น

3) การศึกษาทางไกลช่วยขยายโอกาสทางการศึกษา โดยการศึกษาทางไกลแล้วสามารถรับผู้เรียนได้ไม่จำกัด ให้โอกาสแก่บุคคลอย่างกว้างขวางทำให้บุคคลไม่ว่าจะอยู่ในสถานภาพใด อยู่ใกล้หรือไกลเพียงใด ประกอบอาชีพใด อายุเท่าใด พื้นฐานความรู้เท่าใด ต่างได้รับโอกาสอย่างเท่าเทียมกัน

4) การศึกษาทางไกลเอื้อต่อสภาพเศรษฐกิจ การศึกษาทางไกลช่วยประหยัดงบประมาณค่าใช้จ่ายทั้งในด้านผู้จัดการศึกษาและผู้รับการศึกษา ทางด้านผู้จัดไม่ต้องสร้างสถานศึกษามากมายเพื่อเป็นชั้นเรียน เพราะไม่มีการเรียนแบบชั้นเรียน มีแต่เพียงสถานที่ผลิตสื่อ สถานที่ฝึกอบรมเป็นครั้งคราวเท่านั้น ส่วนด้านผู้เรียนสามารถเรียนอยู่ที่บ้านได้ไม่ต้องเสียค่าเดินทาง ค่าเสื้อผ้า ค่าอาหารหรือค่าที่พัก จะมีค่าใช้จ่ายเฉพาะค่าลงทะเบียนเรียนและค่าลงทะเบียนเรียนและ ค่าสื่อต่างๆ เท่านั้น นับว่าช่วยประหยัดรายจ่ายของผู้เรียนได้อย่างมาก

5) การศึกษาทางไกลเอื้อต่อผู้ที่ประกอบอาชีพการงานแล้ว ผู้ที่ประกอบอาชีพการงาน แล้วส่วนใหญ่จะไม่มีเวลาว่างที่จะกลับมาเข้าเรียนอีก การศึกษาโดยวิธีทางไกลเป็นการศึกษาที่เอื้อต่อบุคคลเหล่านี้ ผู้ประกอบอาชีพแล้วสามารถเข้าเรียนได้เพราะสามารถเรียนที่บ้าน หรือเรียนระหว่างการทำงานเมื่อเขามีความพร้อม โดยไม่ต้องลาออกจากงาน หรือละทิ้งหน้าที่การงาน

6) การศึกษาทางไกลเอื้อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองและให้อิสระใน การเรียน การศึกษาทางไกล เป็นการถ่ายทอดความรู้จากผู้สอนไปยังผู้เรียน โดยใช้สื่อประเภทต่างๆ เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ รายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ เทปเสียง คอมพิวเตอร์ ฯลฯ ผู้เรียนจะเรียนด้วยตนเองจากสื่อดังกล่าว เป็นการเรียนของแต่ละบุคคล ผู้เรียนจะมีอิสระในการเรียนของตนเอง บริหารเวลาเรียนเอง ควบคุมดูแลการเรียนของตนเองโดยไม่มีครูคอยควบคุม นับว่าเป็นการเรียนแบบนำตนเอง (Self-Directed Learning) การศึกษาทางไกลสอดคล้องกับจิตวิทยาการเรียนรู้ คือ ผู้เรียนจะเรียนได้เมื่อใดก็ได้ที่ตนมีความพร้อม หรือมีความตั้งใจจะเรียน จะเรียนเร็วหรือช้าได้ตามศักยภาพไม่ต้องรอใครหรือไม่ต้องให้ใครรอ จะเรียนสถานที่ใดก็ได้ที่คิดว่าสะดวก การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และสถานที่

7) การศึกษาทางไกลเป็นการนำเอาเทคโนโลยีใหม่ๆ มาใช้ในการศึกษา เนื่องจากการศึกษาทางไกล เป็นการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ไปยังผู้เรียนโดยอาศัยสื่อต่างๆ ในปัจจุบันนี้สื่อประเภทต่างๆ ได้ถูกนำมาใช้มากมาย แต่เดิมอาจจะมีเพียงสื่อสิ่งพิมพ์ แต่ในระยะต่อมามีการใช้สื่อประสมหลายๆ อย่าง ทั้งวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เทปเสียง วีดีโอ คอมพิวเตอร์ และในปัจจุบันได้นำดาวเทียมมาใช้เป็นสื่อในการจัดการศึกษาทางไกลอีกด้วย ซึ่งสื่อเหล่านี้ช่วยให้การศึกษาเข้าถึงประชาชนอย่างกว้างขวาง และสื่อบางชนิดสามารถทำให้บทเรียนน่าสนใจ

1.2 ประโยชน์และข้อจำกัดของการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกลมีคุณประโยชน์หรือมีจุดเด่นในการที่จะนำมาใช้ในการจัดการศึกษาแก่ทุกกลุ่มเป้าหมายทั้งผู้ที่อยู่ในวัยเรียน ผู้ที่พ้นวัยเรียนมาประกอบอาชีพการงานแล้ว ผู้ใหญ่ ผู้สูงอายุ ในหลายประการดังที่ สุมาลี สังข์ศรี (2549) ระบุไว้ดังนี้

1) การขยายโอกาสทางการศึกษา การศึกษาทางไกลช่วยให้ประชาชนที่อยู่ห่างไกลจากสถาบันการศึกษา ห่างไกลจากตัวเมือง ผู้ที่อยู่ในชนบทได้มีโอกาสศึกษาเล่าเรียน ได้มีโอกาสเข้าถึงการศึกษา

2) การสร้างความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา การศึกษาทางไกลช่วยให้บุคคลได้รับโอกาสในการศึกษาอย่างเท่าเทียมกันไม่ว่าจะเป็นบุคคลวัยใด อาชีพใด เพศใด อยู่ใกล้หรือไกลเพียงใด มีโอกาสทางการศึกษาอย่างเสมอภาคกัน

3) การให้อิสระแก่ผู้เรียน การศึกษาทางไกลให้ผู้เรียนได้อย่างอิสระ ไม่มีการบังคับหรือควบคุมว่าต้องศึกษาในช่วงใด ผู้เรียนสามารถจัดเวลาของตนเองว่าจะศึกษาช่วงใด ไม่ต้องรอผู้อื่นพร้อมเมื่อไรก็สามารถศึกษาได้ ผู้เรียนจะกำหนดเวลาเรียน กำหนดกิจกรรมต่างๆ ของตนเอง ควบคุมตนเอง และไม่ต้องไปศึกษายังสถานศึกษาสามารถศึกษาที่บ้านของตนเอง

4) การศึกษาทางไกลเอื้อต่อผู้ที่ประกอบอาชีพการงานแล้ว เพราะการเรียนโดยวิธีของการศึกษาทางไกล ผู้เรียนสามารถจะเรียนได้ที่บ้านหรือที่ทำงาน โดยไม่ต้องมาเข้าชั้นเรียนแต่จะเรียนจากสื่อด้วยตนเอง จะเรียนเวลาใดก็ได้ที่สะดวก

5) สามารถจัดการศึกษาให้แก่กลุ่มเป้าหมายได้เป็นจำนวนมากในคราวเดียวกัน การจัดการศึกษาโดยวิธีการศึกษาทางไกล สามารถรับผู้เรียนได้ไม่จำกัดจำนวน ผู้ใดสนใจและมีคุณสมบัติตามที่กำหนดก็สามารถรับได้ทั้งหมด

6) การประหยัดค่าใช้จ่ายของผู้เรียน การศึกษาโดยวิธีการศึกษาทางไกลช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายเพราะผู้เรียนไม่ต้องเดินทางมาเรียนยังสถาบันการศึกษา สามารถเรียนอยู่ที่บ้านหรือในสถานที่ที่สะดวก ทำให้ไม่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทาง การแต่งกาย ค่าใช้จ่ายอื่นๆ ในการเข้ามาเรียน

7) มีการวางแผน การเตรียมการอย่างเป็นระบบ การจัดการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาทางไกล จะมีการวางแผนอย่างเป็นระบบทุกขั้นตอน ตั้งแต่การพัฒนาหลักสูตร การผลิตสื่อ การส่งสื่อไปยังผู้เรียน และการติดตามประเมินผล การผลิตสื่อการสอนดำเนินการโดยผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ

8) ส่งเสริมการศึกษาตลอดชีวิต การจัดการศึกษาด้วยวิธีการศึกษาทางไกลนั้น ช่วยให้ผู้ที่สนใจสามารถศึกษาหาความรู้ในเวลาใดก็ได้ที่มีเวลา หรือมีความพร้อม ไม่ว่าจะอยู่ในวัยใดก็สามารถศึกษาได้ตลอดชีวิต

1.3 การจัดการศึกษาทางไกล

การศึกษาทางไกลสามารถจัดกลุ่มได้เป็น 3 รูปแบบ ซึ่งขึ้นอยู่กับว่าจะใช้เกณฑ์ใดในการจัดตั้งต่อไปนี้ (สุมาลี สังข์ศรี, 2549: 36-40)

1.3.1 การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดผู้เรียน รูปแบบการศึกษาทางไกลที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ

1) การศึกษาทางไกลแบบเดี่ยว (Single Mode) เป็นการจัดการศึกษาทางไกลที่ไม่มีชั้นเรียน กลุ่มผู้เรียน คือ ผู้ที่ศึกษาด้วยตนเองจากสื่อที่บ้านหรือสถานที่อื่นๆ ที่สะดวกโดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียน

2) การศึกษาทางไกลแบบทวิ (Dual Mode) หรือนักการศึกษาบางกลุ่มใช้ว่าแบบคู่ขนาน เป็นการจัดการศึกษาทางไกลที่มีนักศึกษา 2 ประเภท คือ นักศึกษาที่เรียนแบบชั้นเรียน และนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเองด้วยวิธีทางไกล (ไม่ต้องเข้าชั้นเรียน)

3) การศึกษาทางไกลแบบตรี (Triple Mode) หรือนักศึกษาบางกลุ่มใช้ว่าแบบผสมผสาน เป็นการจัดการศึกษาทางไกลที่มีนักศึกษา 3 ประเภท คือ แบบชั้นเรียน แบบเรียนด้วยตนเองที่บ้าน และผู้ที่มาเข้าชั้นเรียนบ้าง เรียนเองบ้างตามความพร้อม

ซึ่งสอดคล้องกับ นิคม ทาแดง และชนิดา พิทักษ์สกุลย์ (2534) ได้อธิบายรายละเอียดของรูปแบบการศึกษาทางไกลแต่ละรูปแบบ สรุปได้ดังนี้

1) การศึกษาทางไกลแบบเดี่ยว (Single Mode) อาจเรียกอีกอย่างว่าการศึกษาทางไกลแบบเปิด เป็นการศึกษาที่แท้จริง ผู้เรียนจะเรียนจากสื่อประเภทต่างๆ ไม่มีการเรียนแบบชั้นเรียน และที่เรียกว่าการศึกษาทางไกลแบบเปิดเพราะเปิดด้านจำนวนผู้เรียน (รับโดยไม่จำกัด) เปิดด้านคุณสมบัติของผู้เรียนเปิดด้านสถานที่เรียน (เรียนที่ใดก็ได้ ที่บ้าน ที่ทำงาน) และเปิดด้านวิธีเรียน (ผู้เรียนกำหนดวิธีเรียน และเวลาเรียนได้ด้วยตนเอง) การศึกษาทางไกลแบบนี้ สื่อเป็นปัจจัยที่สำคัญมากเพราะผู้เรียนเรียนจากสื่อประเภทต่างๆ การผลิตสื่อจึงมีการวางแผนและดำเนินการอย่างเป็นระบบโดยทีมผู้เชี่ยวชาญ ส่วนใหญ่จะเป็นลักษณะของสื่อประสม โดยมีสื่อใดสื่อหนึ่งเป็นสื่อหลัก และมีสื่ออีกหลายชนิดเป็นสื่อเสริม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์เป็นหลัก และมีรายการวิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เทปเสียง วีซีดี บทเรียนทางคอมพิวเตอร์ การสอนเสริมหรือการติวเป็นสื่อเสริม เป็นต้น

2) การศึกษาทางไกลแบบคู่หรือคู่ขนาน (Dual Mode) เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะที่เดิมสถาบันการศึกษาจัดการศึกษาแบบชั้นเรียนอยู่ แต่ด้วยความต้องการทางการศึกษามากขึ้น สถาบันการศึกษาต้องการจะสนองความต้องการของประชาชนให้ทั่วถึง จึงได้นำวิธีการศึกษาทางไกลมาจัดคู่ขนานไปกับการศึกษาในระบบชั้นเรียน หลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะจัดการศึกษาคู่ขนานไปกับการศึกษาในระบบชั้นเรียน หลักสูตรแต่ละหลักสูตรจะจัดการศึกษาทั้งแบบชั้นเรียนและแบบทางไกลให้ผู้เรียนเลือกลงทะเบียนเรียนได้

3) การศึกษาทางไกลแบบตรีหรือแบบผสมผสาน (Triple Mode) แบ่งออกเป็น 3 แบบ ย่อยๆ คือ

(1) การศึกษาทางไกลแบบตลาดวิชา (Academic market place) สถาบัน การศึกษาจะจัดการศึกษาในหลักสูตรต่างๆ ทั้งแบบชั้นเรียน และแบบทางไกล (คือ สอบผ่านสื่อประเภทต่างๆ) ผู้เรียนสามารถจะเรียนได้ทั้งแบบชั้นเรียน และเรียนจากสื่อที่บ้านผสมผสานกัน โดยไม่ต้องเลือกเพียงแบบใดแบบหนึ่งเท่านั้น

(2) จัดแบบเครือข่ายสหการ ในลักษณะนี้จะมีสถาบันอุดมศึกษาหลัก (หรือแม่ข่าย) อยู่ 1 สถาบัน และสถาบันหลักนี้จะเชิญชวนสถาบันอื่นที่จัดการเรียนการสอนด้วยวิธีทางไกล (จะเป็นทางไกลแบบมหาวิทยาลัยเปิด หรือแบบคู่ขนานก็ได้) มาเป็นเครือข่าย แล้วเปิดให้ผู้สนใจ/ ผู้เรียน เลือกลงทะเบียนวิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยที่เป็นเครือข่าย ให้เป็นหลักสูตรตามที่ มหาวิทยาลัยแม่ข่ายกำหนด เมื่อผู้เรียนเรียนครบทุกวิชาตามหลักสูตรก็จะได้รับปริญญาที่ออกโดยสถาบันแม่ข่าย

(3) แบบไร้พรมแดน (Borderless) เป็นลักษณะที่สถาบันออกแบบหลักสูตรและการเรียนการสอนให้นักศึกษาต้องเรียนทั้งแบบชั้นเรียนในบางช่วง เรียนจากสื่อต่างๆ ในบางช่วง และเรียนทั้งชั้นเรียนแบบแบบทางไกลในบางช่วง

1.3.2 การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดระบบการถ่ายทอด จำแนกเป็น 7 รูปแบบ คือ

1) การศึกษาภายนอก (External Studies) เป็นระบบที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาของสถาบันการศึกษาอื่นมาศึกษา และสอบข้อสอบของมหาวิทยาลัยที่เป็นเจ้าของหลักสูตรได้ เมื่อสอบได้ครบตามหลักสูตรจะได้ประกาศนียบัตรหรือปริญญาบัตรของสถาบันเจ้าของหลักสูตร

2) การศึกษาแบบขยายสาขา (Extension Studies) เป็นการขยายโอกาสให้นักศึกษาที่อยู่ห่างไกลจากสถาบันแม่ ได้ศึกษาจากสื่อต่างๆ มีการจัดตั้งสาขาขึ้นตามเมืองต่างๆ ของประเทศให้นักศึกษาติดต่อไป

3) การศึกษาแบบในและนอกวิทยาเขต (Extra-Mural Studies หรือ On-Off Campus) เป็นระบบที่มีทั้งนักศึกษาแบบชั้นเรียน (On-Campus) และนักศึกษาที่เรียนด้วยตนเอง (Off-Campus)

4) การศึกษาทางไปรษณีย์ (Correspondence Studies) ผู้เรียนจะเรียนที่บ้าน โดยสถาบันส่งเอกสารไปให้ทางไปรษณีย์ และอาจมีสื่อเสริมอื่นๆ ด้วยต่อมาได้ใช้คำว่าการศึกษาทางไกลแทน

5) การศึกษาแบบตลาดวิชา (Open Admission Program) มีนักศึกษา 3 กลุ่ม คือ ผู้ที่เข้ามาเข้าชั้นเรียนได้ ผู้ที่ศึกษาด้วยตนเอง และผู้ที่เข้ามาเข้าชั้นเรียนบ้าง ศึกษาด้วยตนเองบ้าง

6) การศึกษาแบบมหาวิทยาลัยเปิด (Open University System) ผู้เรียนจะเรียนด้วยตนเองจากชุดการสอน โดยไม่ต้องเข้าชั้นเรียนแต่อาจมีการพบผู้สอนในลักษณะของการสอนเสริม การอบรมบ้าง

7) การเรียนระบบเปิด (Open Learning System) เป็นลักษณะของการจัดตั้งสถาบันขึ้น อาจเรียกว่า สถาบันการเรียนรู้แบบเปิด (เช่น ในแคนาดา) สถาบันจะเป็นตัวแทนจัดหาโปรแกรมการเรียนจากสถาบันต่างๆ มาให้โดยสถาบันอาจไม่ต้องมีหลักสูตรของตนเอง ผู้สนใจสมัครเข้าเรียนได้โดยเรียนจากสื่อตามที่กำหนดเมื่อเรียนจนจะได้รับประกาศนียบัตรหรือปริญญาจากสถาบันต่างๆ ที่เป็นเจ้าของหลักสูตร

1.3.3 การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดโครงสร้างสื่อการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบหลัก คือ

1) รูปแบบที่ยึดสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อแกนกลาง สื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อหลักและอาจมีสื่ออื่น เช่น วิทยุกระจายเสียง วิทยุโทรทัศน์ เทปเสียง การสอนเสริม การฝึกปฏิบัติเป็นสื่อเสริม เป็นต้น

2) รูปแบบที่ยึดสื่อแพร่เสียงและภาพเป็นสื่อกลาง โดยมีสื่อประเภทรายการวิทยุกระจายเสียง รายการวิทยุโทรทัศน์ เป็นสื่อหลัก แล้วมีสื่ออื่น เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ เทปเสียง ภาพชุด การสอนเสริมเป็นสื่อเสริม เป็นต้น

3) รูปแบบที่ยึดสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อแกนกลาง โดยใช้คอมพิวเตอร์เป็นสื่อหลักในการถ่ายทอดเนื้อหาในลักษณะต่างๆ แล้วใช้สื่ออื่นๆ เสริม เช่น สื่อสิ่งพิมพ์ การสอนเสริม การฝึกปฏิบัติ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การศึกษาทางไกลตอบสนองต่อปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิตตามปรัชญาการศึกษาตลอดชีวิต การเรียนรู้จึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา และสถานที่ การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดผู้เรียน รูปแบบการศึกษาทางไกลที่ยึดผู้เรียนเป็นหลัก สามารถแบ่งได้เป็น 3 ลักษณะ คือ การศึกษาทางไกลแบบเดี่ยว (Single Mode) การศึกษาทางไกลแบบทวิ (Dual Mode) และ การศึกษาทางไกลแบบตรี (Triple Mode) การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดระบบการถ่ายทอดจำแนกเป็น 7 รูปแบบ คือ การศึกษาภายนอก (External Studies) การศึกษาแบบขยายสาขา (Extension Studies) การศึกษาแบบในและนอกวิทยาเขต (Extra-Mural Studies หรือ On-Off Campus) การศึกษาทางไปรษณีย์ (Correspondence Studies) การศึกษาแบบตลาดวิชา (Open Admission Program) การศึกษาแบบมหาวิทยาลัยเปิด (Open University System) การเรียนและระบบเปิด (Open Learning System) การจัดรูปแบบการศึกษาทางไกลโดยยึดโครงสร้างสื่อการศึกษา สามารถแบ่งได้เป็น 3 รูปแบบหลัก คือ รูปแบบที่ยึดสื่อสิ่งพิมพ์เป็นสื่อแกนกลาง รูปแบบที่ยึดสื่อแพร่เสียงและภาพเป็นสื่อกลาง และรูปแบบที่ยึดสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อแกนกลาง

โดยในการวิจัยครั้งนี้ได้นำแนวคิดดังกล่าวข้างต้นมาใช้ในการเรียนรู้ทางไกลข้ามวัฒนธรรมสำหรับ
 ยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู โดยใช้
 รูปแบบที่ยืดสื่อคอมพิวเตอร์เป็นสื่อแกนกลาง ได้แก่ การใช้การสื่อสารผ่านระบบอินเทอร์เน็ต ได้แก่
 Skype Youtube Facebook และ LINE

2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม ประกอบด้วย
 เนื้อหาเกี่ยวกับ แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 และแนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้
 ข้ามวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

2.1 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

ปัจจุบันเป็นยุคที่โลกมีความเจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็วอันสืบเนื่องมาจากการใช้
 เทคโนโลยีเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลต่าง ๆ ของทุกภูมิภาคของโลกเข้าด้วยกัน ในยุคแห่งความเป็นโลกาภิวัตน์
 (The Globalization) โดย สัทศน์ สังคะพันธ์ (2556, น.14-20) ได้กล่าวถึงการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
 ไว้ดังนี้ การเสริมสร้างองค์ความรู้ (Content Knowledge) ทักษะเฉพาะทาง (Specific Skills) ความ
 เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Expertise) และสมรรถนะของการรู้เท่าทัน (Literacy) จึงเป็นตัวแปรสำคัญที่
 ต้องเกิดขึ้นกับตัวผู้เรียนในการเรียนรู้ยุคสังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 นี้ได้อย่างมี
 ประสิทธิภาพ การให้การศึกษาสำหรับศตวรรษที่ 21 จะมีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ ทำทหาย และ
 ชับซ้อน เป็นการศึกษาที่จะทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วอย่างเต็มไปดด้วยสิ่งทำทหาย และ
 ปัญหา รวมทั้งโอกาสและสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ๆ ที่นำต้นตอ โรงเรียนในศตวรรษที่ 21 จะเป็นโรงเรียนที่
 มีหลักสูตรแบบยึดโครงการเป็นฐาน (Project -based Curriculum) เป็นหลักสูตรที่ให้นักเรียน
 เกี่ยวข้องกับปัญหาในโลกที่เป็นจริงซึ่งเป็นประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมนุษย์ และคำถามเกี่ยวกับ
 อนาคตเชิงวัฒนธรรม สังคมและสากล เน้นการเรียนการสอนที่ช่วยให้นักเรียนได้เตรียมตัวเพื่อใช้ชีวิต
 ในโลกที่เป็นจริง (Life in the Real World) เน้นการศึกษาตลอดชีวิต (Lifelong Learning) ด้วย
 วิธีการสอนที่มีความยืดหยุ่น (Flexible in How We Teach) มีการกระตุ้นและจูงใจให้ผู้เรียนมีความ
 เป็นคนเจ้าความคิดเจ้าปัญญา (Resourceful) ที่ยังคงแสวงหาการเรียนรู้แม้จะจบการศึกษาออกไป

ลักษณะของหลักสูตรในศตวรรษที่ 21 จะเป็นหลักสูตรที่เน้นคุณลักษณะเชิงวิพากษ์
 (Critical Attributes) เชิงสหวิทยาการ (Interdisciplinary) ยึดโครงการเป็นฐาน (Project-based)
 และขับเคลื่อนด้วยการวิจัย (Research-driven) เชื่อมโยงท้องถิ่นชุมชนเข้ากับภาค ประเทศ และโลก
 ในบางโอกาสนักเรียนสามารถร่วมมือ (Collaboration) กับโครงการต่างๆ ได้ทั่วโลก เป็นหลักสูตรที่
 เน้นทักษะการคิดขั้นสูง พหุปัญญา เทคโนโลยีและมัลติมีเดีย ความรู้พื้นฐานเชิงพหุสำหรับศตวรรษที่

21 และการประเมินผลตามสภาพจริง รวมทั้งการเรียนรู้จากการให้บริการ (Service) ก็เป็นองค์ประกอบที่สำคัญภาพของห้องเรียนจะขยายกลายเป็นชุมชนที่ใหญ่ขึ้น (Greater Community) นักเรียนมีคุณลักษณะเป็นผู้ชี้นำตนเองได้ (Self-directed) มีการทำงานทั้งอย่างเป็นอิสระและอยู่ร่วมมือกันคนอื่น หลักสูตรและการสอนจะมีลักษณะท้าทายสำหรับนักเรียนทุกคน และคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล หลักสูตรจะไม่เน้นการยึดตำราเป็นตัวขับเคลื่อน (Textbook-driven) หรือแบบแยกส่วน (Fragmented) เช่นในอดีต แต่จะเป็นหลักสูตรแบบยึดโครงงานและการบูรณาการ การสอนทักษะและเนื้อหาจะไม่เป็นจุดหมายปลายทาง (As an End) เช่นที่เคยเป็นมา แต่นักเรียนจะต้องมีการเรียนรู้ผ่านการวิจัยและการปฏิบัติในโครงงาน การเรียนรู้จากตำราจะเป็นเพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น ความรู้ (Knowledge) จะไม่หมายถึงการจดจำข้อเท็จจริงหรือตัวเลข แต่จะเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจากการวิจัยและการปฏิบัติโดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เก่าที่มีอยู่ ทักษะและเนื้อหาที่ได้รับจะเกี่ยวข้องและมีความจำเป็นต่อการปฏิบัติในโครงงาน จะไม่จบลงตรงที่การได้รับทักษะและเนื้อหาแล้วเท่านั้น การประเมินผลจะเปลี่ยนจากการประเมินความจำและความไม่เกี่ยวข้องกับความเข้าใจต่อการนำไปปฏิบัติได้จริง ไปเป็นการประเมินที่ผู้ถูกประเมินมีส่วนร่วมในการประเมินตนเองด้วย (Self-assessment) ทักษะที่คาดหวังสำหรับศตวรรษที่ 21 ที่เรียนรู้ผ่านหลักสูตรที่เป็นสหวิทยาการ บูรณาการ ยึดโครงงานเป็นฐาน และอื่นๆ ดังกล่าวจะเน้นเรื่อง 1) ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (Learning and Innovation Skills) 2) ทักษะชีวิตและอาชีพ (Life and Career Skills) ทักษะสารสนเทศ สื่อ และเทคโนโลยี (Information, Media and Technology Skills) ที่คาดหวังว่าจะเกิดขึ้นได้จากความร่วมมือ (Collaboration) ในการทำงานเป็นทีม การคิดเชิงวิพากษ์ (Critical Thinking) ในปัญหาที่ซับซ้อน การนำเสนอด้วยวาจาและด้วยการเขียน การใช้เทคโนโลยี ความเป็นพลเมืองดี การฝึกปฏิบัติอาชีพ การวิจัย และการปฏิบัติสิ่งต่างๆ ที่กล่าวมาข้างต้น

2.2 แนวคิดทั่วไปเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม

1) แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม หรือการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม (Cross-cultural learning)

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม (Cross-cultural learning) หมายถึง การเรียนรู้ของผู้ที่มีความหลากหลาย และแตกต่างทางวัฒนธรรม โดยที่คนเหล่านั้นยังไม่มีกรอบของวัฒนธรรมพื้นฐานร่วมกัน โดยจัดให้มีการเรียนรู้ร่วมกันในประเด็นที่สนใจร่วม เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ทั้งในเชิงเนื้อหาสาระ ทักษะ และเกิดความเข้าใจในผู้เรียนรู้ที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกันออกไป จากความหมายนี้จึงไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่อยู่คนละประเทศเท่านั้น แต่สามารถเกิดขึ้นได้แม้อยู่ในประเทศเดียวกันที่มีความแตกต่างและหลากหลายทางวัฒนธรรม

การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมทำให้เกิดการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง และหลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน และกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบัน เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะในการเป็นพลเมืองโลก หลักของการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมหรือการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ได้ถูกบรรจุในหลักสูตรการศึกษาในหลายประเทศ เช่น ประเทศเยอรมันได้กำหนดให้นำหลักการของการเรียนรู้ระหว่างวัฒนธรรม ลงสู่รายวิชาใดก็ได้ในทุกระดับการศึกษาทั่วประเทศ รวมถึงนักวิชาการในวงการอุดมศึกษาของสหภาพยุโรป เห็นพ้องว่าเป้าหมายของการเรียนภาษาต่างประเทศควรเป็นไปเพื่อประเด็นดังต่อไปนี้ การเป็นพลเมืองยุโรป (European citizenship) พัฒนาการทางปัญญา (Intellectual development) ความใจกว้าง (Open-mindedness) การศึกษาภาษาตลอดชีพ (Life long language learning) (กมลทิพย์ พลบุตร, 2556, น.5-6)

2) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม การจัดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมสามารถทำได้หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับความสนใจ ความสามารถ และทักษะของผู้เกี่ยวข้อง ดังเช่น กรณีตัวอย่างการจัดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมของ ชฎาภรณ์ สงวนแก้ว (2555, น.5) ที่ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม โครงการ Save the Earth: We are family under the same sky ของนางสาวลดาวัลย์ เฮงวิจิตรกุล ซึ่งได้รับรางวัล Innovative Teacher Leadership Awards 2007: Microsoft: Partners in Learning และทีมงานครูประถมศึกษา โรงเรียนไพฑูริย์ ในการศึกษากิจการจิตสภาพแวดล้อมสองสถานะ ที่เป็นโครงการแบบโลกาภิวัตน์ (Global Project-Based Learning) ผ่านระบบออนไลน์ด้วยบริบทสังคมเครือข่ายของเยาวชนทั่วโลกที่ร่วมโครงการการเรียนรู้ร่วมกันสองสถานะ ที่เป็นเครือข่ายการเรียนรู้ด้วยการสำรวจ การค้นหา การเรียนรู้วิเคราะห์ สังเคราะห์ และนำเสนอสิ่งที่เป็นความรู้ใหม่ คือ นวัตกรรมการปกป้องสภาพแวดล้อมของโลก ปลุกจิตสำนึกมวลเยาวชนเพื่อสร้างความแตกต่างที่สร้างสรรค์ในโลก (Join the innovation of saving our earth through the eyes of youth worldwide: Connecting Youth Making a Difference in the World)

กิจกรรมการเรียนรู้แบบสองสถานะ ที่สร้างความตระหนักในสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไป โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้ในโลกที่เป็นจริง (Real World Learning) ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้ไร้พรมแดน (Learning to the Borderless World) ที่ใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือ เช่น จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (e-mail) การสนทนาผ่านเว็บไซต์ (Chat) โปรแกรมส่งข้อความข้ามระบบเน็ตเวิร์คแบบทันทีทันใด (MSN Messenger) กระดานสนทนา (Interactive Forum) และ การเยี่ยมชมโรงเรียนเครือข่าย (Visit Partner School) เป็นต้น ร่วมกับเครือข่าย ใต้หวัน นิวซีแลนด์ สหราชอาณาจักร สหรัฐอเมริกา และฟินแลนด์ เป็นตัวอย่างการเรียนรู้สองสถานะที่เชื่อมโยงความแตกต่างด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรม ประสบการณ์ วัย สถานภาพ ผสานข้อมูลจากสภาพแวดล้อม ข้อเท็จจริง ความคิดเห็น การโต้แย้งการยอมรับ ร่วมสร้างบทสรุปจากความแตกต่าง หลอมรวมองค์ความรู้ สร้าง

ความคิดใหม่ร่วมกันเพื่อร่วมปฏิบัติการปกป้องโลก โดยใช้ภาษาสากลเพื่อสื่อสาร เช่น ภาษาอังกฤษ ภาษาจีน รูปภาพ ภาพวาด ดนตรี การแสดง เกมส์ เป็นต้น

กล่าวโดยสรุป การเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม และการศึกษาทางไกลเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ที่เป็นการจัดการเรียนรู้เพื่อให้พลเมืองโลกได้เรียนรู้ร่วมกันโดยใช้ไอซีทีเป็นเครื่องมือในการสร้างการเรียนรู้ร่วมกันโดยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลข้ามวัฒนธรรมระหว่างยูเอชทีกับยูเอชทีอเมริกาที่นำมาเป็นกรอบสำหรับการศึกษาค้นคว้า ประกอบด้วย 1) คาดหวังในการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 2) เรื่องที่ต้องการเรียนรู้ 3) รูปแบบและวิธีการเรียนรู้ 4) ช่องทางการเรียนรู้และเครื่องมือที่ใช้ในการเรียนรู้ 5) ช่วงเวลาในการเรียนรู้ และระยะเวลาในการเรียนรู้ตลอดโครงการ 6) ประเด็นที่สามารถนำมาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ได้ 7) การมีส่วนร่วมช่วยสนับสนุนการเรียนรู้ และ 8) ข้อเสนอแนะของการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมให้ประสบความสำเร็จตามความคาดหวัง

3. แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานยูเอชที

แนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินงานยูเอชที ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ การดำเนินงานยูเอชทีในประเทศไทย การดำเนินงานยูเอชทีในประเทศสหรัฐอเมริกา และการแลกเปลี่ยนยูเอชทีระหว่างประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้

3.1 การดำเนินงานยูเอชทีในประเทศไทย

3.1.1 ประวัติการดำเนินงานกลุ่มยูเอชที

การดำเนินงานกลุ่มยูเอชทีในประเทศไทย เริ่มต้นจากการพัฒนาเยาวชนเกษตรกรไทยเมื่อปี พ.ศ. 2495 โดยผู้เชี่ยวชาญองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ (Food and Agriculture Organization of the United Nation, FAO) ได้เสนอโครงการฟื้นฟูสภาพความเป็นอยู่ของสมาชิกนิคมสร้างตนเองบางปะกงต่อองค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ โดยให้มีการอบรมและฝึกปฏิบัติสำหรับเกษตรกรผู้เป็นหัวหน้าครอบครัวและเกษตรกรวัยรุ่น ต่อมาในปี พ.ศ. 2496 มีการตั้งคณะกรรมการฟื้นฟูเกษตรกรในนิคมสร้างตนเองบางปะกง ประกอบด้วยผู้แทนกระทรวงมหาดไทย กระทรวงเกษตร กระทรวงศึกษาธิการ สำนักจัดการความมั่นคงร่วมกันของสหรัฐอเมริกา (United States Operations Mission, USOM) ดำเนินโครงการทดลองส่งเสริมการปลูกพืช ทำสวนครัวและเลี้ยงสัตว์แก่เยาวชนที่โรงเรียนพรหมานุเคราะห์ จังหวัดฉะเชิงเทราเป็นครั้งแรก คณะกรรมการฯ ได้ร่วมวางแผนการจัดตั้ง 4-H Club ขึ้นในประเทศไทยโดย

นำรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกา โดยได้จัดตั้งขึ้นในจังหวัด ฉะเชิงเทรา ใน 3 อำเภอ ได้แก่ อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า และอำเภอเมือง ต่อมาได้เสนอให้ กองส่งเสริมและเผยแพร่กรมกสิกรรม กระทรวงเกษตรเป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการส่งเสริมและ จัดตั้งหน่วยและเปลี่ยนชื่อจาก 4-H Club เป็นหน่วยยุวกสิกร โดยกรมกสิกรรมได้มอบหมายให้ นาย ทำนอง สิงคาลวณิช หัวหน้ากองส่งเสริมและเผยแพร่ ในขณะนั้นเป็นผู้รับผิดชอบร่างระเบียบและ ข้อบังคับ แนวทางการดำเนินงานและออกแบบเครื่องหมายยุวกสิกรเสนอให้ที่ประชุมพิจารณาและ เห็นชอบให้ถือปฏิบัติเรื่อยมา ในปีแรกได้มีการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรขึ้นจำนวน 4 หน่วย ที่ อำเภอบางปะกง อำเภอบางคล้า อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา และอำเภอศรีราชา จังหวัดชลบุรี หลังจากนั้นการส่งเสริมจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรได้ขยายตัวไปอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ ต่อมาในปี พ.ศ. 2510 ได้มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งกรมส่งเสริมการเกษตรขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ งาน ส่งเสริมและจัดตั้งหน่วยยุวกสิกรได้โอนมาเป็นภารกิจของกองพัฒนาการบริหารงานเกษตร กรม ส่งเสริมการเกษตร ในปี พ.ศ. 2514 จึงได้มีการพิจารณาเปลี่ยนชื่อจาก 2518 หน่วยยุวกสิกร ในปี พ.ศ. ได้เปลี่ยนเป็นกลุ่มยุวกษัตริกร เพื่อให้สอดคล้องกับงานส่งเสริมการเกษตร (กรมส่งเสริม การเกษตร, 2554, น.1)

3.1.2 การดำเนินงานกลุ่มยุวกษัตริกร

กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ดำเนินการส่งเสริมพัฒนา ยุวกษัตริกรมาอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ปี 2510 ด้วยการส่งเสริมการรวมตัวกันของเด็กและเยาวชน จัดตั้ง เป็นกลุ่มยุวกษัตริกร เพื่อพัฒนาความรู้และทักษะอาชีพการเกษตรทักษะการดำเนินชีวิตในสังคม โดยเน้นวิธีการเรียนรู้จากประสบการณ์และการปฏิบัติจริง ให้ยุวกษัตริกรมีความสามารถและมีความ พร้อมในการสืบทอดอาชีพการเกษตรและเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ โดยมีรายละเอียดดังนี้ (กรม ส่งเสริมการเกษตร, 2554, น.2)

1) วัตถุประสงค์ในการดำเนินงานยุวกษัตริกร มีดังนี้

- (1) เพื่อปลูกฝังให้เด็กและเยาวชนมีทัศนคติที่ดีต่ออาชีพการเกษตรยอมรับ ในคุณค่าความสำคัญของการเกษตรต่อการดำรงชีวิตมนุษย์และวัฒนธรรมที่สืบทอดในสังคม
- (2) เพื่อให้เด็กและเยาวชนมีความรู้ ทักษะ ความสามารถด้านเทคโนโลยี การเกษตร วิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ ที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพและการดำเนินชีวิต
- (3) เพื่อส่งเสริมการรวมกลุ่มของเด็กและเยาวชนโดยใช้กระบวนการ กลุ่ม ยุวกษัตริกร ในการพัฒนาภาวะผู้นำ การอยู่ร่วมกันในสังคม การบริหารจัดการและการพัฒนาอาชีพ เพื่อตนเอง ครอบครัว สังคม ชุมชน

2) แนวทางการส่งเสริมและพัฒนายุวกษัตริกร

การพัฒนาเยาวชนเกษตรกรและกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในปัจจุบันมียุทธศาสตร์กำหนดไว้เพื่อเป็นกรอบในการดำเนินงาน โดยมุ่งเน้นให้ความสำคัญกับการพัฒนาเยาวชนเกษตรกรและเน้นเจ้าหน้าที่เข้าไปมีส่วนร่วมในการเข้าไปมีความรู้ความเข้าใจกับกิจกรรมเยาวชนเกษตรกรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน นำแนวคิดเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นทิศทางการพัฒนาด้านกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร เพื่อให้กลุ่มเยาวชนเกษตรกรเข้มแข็ง ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายเยาวชนเกษตรกรทั้งในและต่างประเทศ ตลอดจนการสร้างและพัฒนาเยาวชนเกษตรกรไปสู่การเป็นมืออาชีพทางการเกษตร ในปัจจุบันผู้นำทางการเกษตรที่เป็นเครือข่ายซึ่งเกิดจากการพัฒนาเยาวชนเกษตรกรของกรมส่งเสริมการเกษตร ได้จัดตั้งสมาคมคลื่นลูกใหม่ไทย ซึ่งเป็นชมรมผู้ผ่านการฝึกงานการเกษตรจากประเทศญี่ปุ่น โดยเป็นเครือข่ายที่สามารถถ่ายทอดประสบการณ์ องค์ความรู้ให้กับกลุ่มเยาวชนเกษตรกรทั่วประเทศได้

3) องค์ประกอบของการสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

องค์ประกอบเพื่อสนับสนุนการดำเนินงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร มีดังนี้ (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2554, น.15-30)

(1) งานและกิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

(2) งานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร อาจแบ่งได้ 4 ลักษณะ คือ งานเกี่ยวกับการเกษตร งานเกี่ยวกับเคหกิจเกษตร งานเกี่ยวกับเครื่องจักรกลการเกษตรและการอนุรักษ์ธรรมชาติ โดยงานของสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกรอาจแบ่งออกเป็น 3 ส่วนได้แก่ งานส่วนบุคคล งานกลุ่มย่อย และงานรวม

(3) กิจกรรมของกลุ่มเยาวชนเกษตรกร เป็นการปฏิบัติที่เป็นการส่งเสริมการเรียนรู้และเกิดการพัฒนาจากการร่วมดำเนินงานที่สำคัญๆ นอกจากการปฏิบัติงานหรือโครงการดังนี้ การจัดบันทึกการปฏิบัติงานและกิจกรรม การประชุมกลุ่มเยาวชนเกษตรกร การฝึกอบรมสมาชิกกลุ่มเยาวชนเกษตรกร การสัมมนาเยาวชนเกษตรกรผู้นำ การชุมนุมเยาวชนเกษตรกร การประกวดผลงาน การแข่งขันสาธิต การแข่งขันการตัดสิน ทักษะศึกษา การแสดงนิทรรศการ การประกวดผลงานเยาวชนเกษตรกรดีเด่น และการทำงานเพื่อสาธารณประโยชน์

4) บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร

บทบาทของผู้เกี่ยวข้องกับงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกร มีดังนี้ (กฐิน ศรีมงคล, 2542, น. 56-58)

(1) บทบาทของเจ้าหน้าที่ ได้แก่

- ส่งเสริมและเผยแพร่เพื่อจัดตั้งกลุ่มเยาวชนเกษตรกร ตลอดจนช่วยปรับปรุงกลุ่มเยาวชนเกษตรกรให้เจริญก้าวหน้า

- เผยแพร่งานประชาสัมพันธ์งานเยาวชนเกษตรกรให้เยาวชนในท้องถิ่นรู้จัก

- แนะนำช่วยเหลือสมาชิกที่ปรึกษา
- ร่วมกับที่ปรึกษา สมาชิก วางแผนงานประจำปี และกิจกรรมกลุ่มยูว

เกษตรกร

- เยี่ยมเยียนติดตามผลงานของสมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร การเข้าร่วมประชุมประจำเดือนเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ตลอดจนแก้ปัญหาต่าง ๆ

- ประสานงานกับเจ้าหน้าที่วิชาการของส่วนราชการอื่น ๆ เพื่อนำวิชาการไปเผยแพร่ สู่สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกร

- จัดอบรมสมาชิกเกี่ยวกับการดำเนินงานและวิชาการบางอย่างตามความต้องการของสมาชิก

- ร่วมกับที่ปรึกษา สมาชิกจัดกิจกรรมต่างๆ

(2) บทบาทของที่ปรึกษายูวเกษตรกร ได้แก่

- ร่วมกับเจ้าหน้าที่สมาชิกวางโครงการและดำเนินงานตามโครงการของกลุ่ม

- ให้คำแนะนำและช่วยเหลือสมาชิกยูวเกษตรกรในการทำงาน ทำสมุดบันทึกและกิจกรรมต่างๆ

- ให้คำแนะนำในการดำเนินการประชุม ตลอดจนช่วยเป็นวิทยากรผู้บรรยายการประชุมในบางโอกาส

- เยี่ยมเยียนผู้ปกครองและสมาชิกเพื่อทำความคุ้นเคย ชี้แจงทำความเข้าใจถึงความสำคัญของงานกลุ่มยูวเกษตรกร วิธีดำเนินงาน ตลอดจนให้คำแนะนำ ช่วยเหลือแก้ปัญหาการทำงานของสมาชิก

- ติดต่อประสานงานระหว่างสมาชิก เจ้าหน้าที่และผู้ปกครอง

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกลุ่มยูวเกษตรกร

(3) บทบาทของสมาชิกยูวเกษตรกร

- ทำงานและช่วยจัดบันทึกการทำงานตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด

- ร่วมกับคณะกรรมการสภายูวเกษตรกรวางโครงการประจำปีและจัดกิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่และที่ปรึกษา

- เลือกตั้งคณะกรรมการสภายูวเกษตรกร

- ให้ความช่วยเหลือเพื่อนสมาชิกตามโอกาสอันสมควร

- เผยแพร่ประชาสัมพันธ์งานกลุ่มยูวเกษตรกรเพื่อให้ได้รับการสนับสนุน

3.1.2 การดำเนินงานกลุ่มยูวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคล

การดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคล โรงเรียนประชาวมงคล ได้สมัครเข้าร่วมกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียนในปี พ.ศ. 2546 โดยการดำเนินงานในช่วงแรก กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคลมีจำนวนสมาชิกทั้งสิ้น 40 คน ต่อจากนั้นกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคลได้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและมีความก้าวหน้ามาเป็นลำดับ ในปีพ.ศ. 2547 กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคล ได้เข้าร่วมการประกวดกลุ่มยุวเกษตรกรจนได้รับรางวัลชนะเลิศระดับจังหวัด เป็นเวลา 4 ปี ติดต่อกัน นอกจากนี้ในปี พ.ศ. 2547 ถึง พ.ศ. 2548 ได้รางวัลที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัด และได้รับรางวัลยุวเกษตรกรดีเด่นระดับจังหวัดอีกด้วย ใน พ.ศ. 2559 ถึง พ.ศ. 2560 โรงเรียนประชาวมงคล ยังได้รับรางวัลชนะเลิศกลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด เป็นระยะเวลา 2 ปี ได้รับรางวัลที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรดีเด่น ระดับจังหวัด ถึง 2 ปีซ้อน หลังจากประสบความสำเร็จในระดับจังหวัดแล้ว กลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคลยังได้เข้าร่วมการประกวดกลุ่มยุวเกษตรกรในระดับภาค และได้รับรางวัลในระดับภาคอีกด้วย ในปัจจุบันกลุ่มยุวเกษตรกรของโรงเรียนประชาวมงคล ยังมีการดำเนินกิจกรรมกลุ่มอย่างต่อเนื่อง เช่น การเลี้ยงปลาตุ๊ก หมูป่า เลี้ยงจิ้งหรีด เลี้ยงไก่ไข่ เลี้ยงเป็ด ปลูกผักปลอดสารพิษ การเพาะเห็ดนางฟ้า และยังมีกลุ่มเคหะกิจอีกด้วย ซึ่งผลการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคลนั้น ยังมีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนโรงเรียนเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเป็นศูนย์การเรียนรู้จนประสบผลสำเร็จในที่สุด ปัจจุบันกลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนประชาวมงคล มีสมาชิกจำนวนทั้งสิ้น 57 คน และยังคงมีการดำเนินกิจกรรมยุวเกษตรกรอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริงอย่างยั่งยืน โดยมีครูปรีดี สมอ เป็นที่ปรึกษากลุ่มยุวเกษตรกรคนปัจจุบัน

3.2 การดำเนินงานยุวเกษตรกรในประเทศสหรัฐอเมริกา

3.2.1 ประวัติการดำเนินงานกลุ่มยุวเกษตรกรในประเทศสหรัฐอเมริกา

ใน พ. ศ. 2445 AB Graham เริ่มโครงการเยาวชนในเมืองคลาร์กเคาน์ตี รัฐโอไฮโอ ใน ซึ่งถือเป็นที่เกิดของ 4-H ในสหรัฐอเมริกา โดยสโมสรแรกถูกเรียกว่า "The Tomato Club" หรือ "Corn Growing Club" และในปีเดียวกันนั้น T.A. Erickson จากเมืองดักลาส มลรัฐมินนิโซตา ได้เริ่มชมรมและโรงเรียนหลังเลิกเรียนในท้องถิ่น ในปี 1910 Jessie Field Shambaugh ได้พัฒนาสัญลักษณ์ ของ 4-H จาก ใบโคลเวอร์ (Cover) เป็นใบพืชตระกูลถั่วชนิดหนึ่ง โดยได้นำตัวอักษร H วางไว้บนกลีบใบไม้แต่ละใบ โดยตัวอักษร H ทั้ง 4 ตัว แทนคำว่า Head (เกศ) Hart (กมล) Hand (กร) และ Health (กาย) และในปี 1912 พวกเขาถูกเรียกว่า 4-H clubs

4-H เป็นโครงการพัฒนาเยาวชนชั้นนำที่ได้รับการยอมรับอย่างกว้างของประเทศสหรัฐอเมริกา ภายใต้การดำเนินงานร่วมกันของกระทรวงเกษตรสหรัฐฯ (the U.S. Department of Agriculture; USDA) และมหาวิทยาลัยของรัฐ (the Land Grant University) โดย 4-H มีต้นกำเนิด

ในช่วงต้นทศวรรษที่ 1900 ในฐานะ "การศึกษาสี่เหลี่ยม" 4-H's (head-heart-hands-health) ที่พยายามจะส่งเสริมพัฒนาเยาวชนในเชิงบวก ในการช่วยให้การเรียนรู้ และการมีส่วนร่วมของเยาวชนในการทำงานของชุมชนผ่านการส่งเสริมการเกษตรแบบร่วมมือกัน (The Cooperative Extension) เพื่อเพิ่มคุณภาพชีวิต นับเป็นเวลากว่าร้อยปีแล้วที่ 4-H อุทิศตนเพื่อสร้างโอกาสสำหรับเยาวชนที่จะขยายทักษะและแรงบันดาลใจที่ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด ต่อเยาวชน

ทั้งนี้ ได้มีการนิยามศัพท์ ว่า 4-H CLUB เป็น สโมสร 4-H เป็นกลุ่มที่มีการจัดอย่างน้อยห้าคนจากสามครอบครัวที่ต่างกัน ซึ่งมีการพบปะกันเป็นประจำกับอาสาสมัครหรือพนักงานผู้ใหญ่ในระยะยาวเพื่อประสบการณ์การศึกษาแบบก้าวหน้า

วัตถุประสงค์ของ 4-H คือการสร้างโอกาสในการพัฒนาเยาวชนเชิงบวก เพื่อตอบสนองความต้องการของ คนหนุ่มสาวที่จะได้สัมผัสประสบการณ์ต่างๆ ด้วยตนเอง ทั้งการเป็นผู้นำ การเป็นอิสระ และความเอื้ออาทร โดยมีองค์ประกอบสำคัญ คือ เพื่อเสริมสร้างโอกาสทางการศึกษาที่เชื่อมโยงกับฐานความรู้ของ Land Grant University

3.2.2 การดำเนินงานงานกลุ่มเยาวชนเกษตรกรในประเทศสหรัฐอเมริกา หรือเรียกว่า 4-H Club หรือ 4-H

ดำเนินการโดย Cooperative Extension ซึ่งเป็นหน่วยงานของมหาวิทยาลัยของรัฐมากกว่า 100 แห่งทั่วประเทศ ที่ให้ประสบการณ์ที่เยาวชนได้เรียนรู้โดยการกระทำ (learning by doing) โดยเยาวชนจะทำโครงการต่างๆ ในด้านต่างๆ เช่น ด้านสุขภาพ วิทยาศาสตร์ การเกษตร และการเป็นพลเมืองในสภาพแวดล้อมที่เป็นบวกซึ่งได้รับการแนะนำจากที่ปรึกษาผู้ใหญ่ และได้รับการสนับสนุนให้ทำหน้าที่เป็นผู้นำเชิงรุก เยาวชนจะได้รับประสบการณ์ 4-H ในทุกตำบล (County) ในประเทศผ่านโครงการโรงเรียนและหลังเลิกเรียน สโมสรโรงเรียน และชุมชน และค่าย 4-H

สโมสร 4-H จะต้องได้รับใบอนุญาตจากสำนักงานใหญ่แห่งชาติ 4-H ที่กระทรวงเกษตรสหรัฐฯ และสำนักงานโครงการรัฐ 4-H ที่กำหนด เพื่อให้เป็นที่ยอมรับในฐานะส่วนหนึ่งของ 4-H และได้รับอนุญาตใช้ชื่อและตราสัญลักษณ์ 4-H โดยสำนักงานของรัฐ 4-H ควรเก็บรักษาเอกสารเกี่ยวกับ 4-H clubs ในอเมริกา โดยการตัดสินใจว่าจะเข้าที่ทำการ 4-H ขึ้นอยู่กับดุลยพินิจของสำนักงานโครงการรัฐ 4-H และจะไม่ได้รับการตรวจสอบโดยสำนักงานใหญ่แห่งชาติ 4-H

การสมัครสมาชิก 4-H Club เปิดให้เยาวชนทุกคนที่อายุตั้งแต่ 8 ปีขึ้นไปหรือขึ้นไปปีที่ 4 (โดยมีวันลงทะเบียนเรียนจริง กำหนดโดยรัฐ) และเปิดโอกาสให้เยาวชนทุกคนตามที่กำหนดโดยแต่ละรัฐ แต่ไม่เกิน อายุเกิน 21 ปี โดยเปิดให้เยาวชนทุกคนโดยไม่คำนึงถึงเชื้อชาติสีผิว ศาสนา, ชาติกำเนิด, เพศ, สถานภาพการสมรสสุขภาพหรือความช่วยเหลือสาธารณะ สมาชิกทั้งหมด 4-H ต้องเป็น

3.2.3 โครงสร้างการดำเนินงานของ 4-H ประกอบด้วย

- สมัครสมาชิกเยาวชนอย่างน้อย 5 คนจากอย่างน้อย 3 ครอบครัว
- ดำเนินการประชุมสโมสรอย่างน้อย 6 ครั้งต่อปี โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมเป็นประจำจำนวน 9-12 ครั้ง ตลอดทั้งปีหรือตลอดทั้งปี และมีการสนับสนุนงานต่างๆ เช่น การประชุมโครงการ ค่าย งานแสดงสินค้า และ กิจกรรมการเรียนรู้ 4-H อื่น ๆ
- เลือกผู้นำเยาวชนในการเป็นผู้นำในสโมสร
- มีสถานที่ทำการตามที่ตั้งใด ๆ เช่น ที่บ้าน ศูนย์ชุมชน สถานที่ติดตั้งทางทหาร ห้องสมุด ที่อยู่อาศัย โรงเรียน โปรแกรมหลังเลิกเรียน และ/หรือสถานที่อื่น ๆ เป็นต้น
- ปรับตัวและสนับสนุนการเคลื่อนไหวของเยาวชนและผู้ปกครอง โดยเชื่อมโยงพวกเขาบุคคลเหล่านั้นเข้ากับโปรแกรม 4-H ในพื้นที่ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกรัฐ
- ตอบสนองความสนใจและความต้องการของเยาวชนในกลุ่มอายุเดียวกัน หรืออายุต่างกัน และในรูปของโครงการเดี่ยวหรือ รูปแบบโครงการหลายรูปแบบ
- มีการ แนะนำโดยเจ้าหน้าที่ผู้ใหญ่หรืออาสาสมัครที่ได้รับการคัดเลือกและผ่านการฝึกอบรม

3.2.4 การจัดการและการดำเนินงานของ 4-H ประกอบด้วย

- (1) เลือกชื่อสโมสรของตนเอง ชื่อคลับต้อง (สำหรับข้อมูลเพิ่มเติมโปรดดูที่ Fact Sheet ในการตั้งชื่อ 4-H Clubs / Units ที่ <http://www.national4-hheadquarters.gov/>): โดยมีลักษณะสำคัญ ดังนี้
 - กำหนดให้เฉพาะเจาะจงกับสโมสรหรือองค์กร 4-H โดยใช้ชื่อที่ไม่ซ้ำกันหรือระบุชื่อ เขตหรือที่ตั้ง ไม่เปิดเผยศาสนาหรือแสดงถึงความเชื่อของนิกายหนึ่ง
 - มิได้หมายความว่าสมาชิกมีข้อ จำกัด หรือเป็นเอกสิทธิ์เฉพาะบุคคล
 - ไม่เป็นที่รังเกียจหรือถูกมองว่าเป็นความเสี่ยงต่อกลุ่มใด ๆ ที่ได้รับการคุ้มครองโดยโอกาสที่เท่าเทียมกัน
- (2) พัฒนากฎ ระเบียบ หรือข้อบังคับที่ได้รับอนุมัติจากสมาชิก เพื่อควบคุมสโมสร 4-H
- (3) พัฒนาแผนการศึกษาประจำปี
- (4) จัดเก็บบันทึกการประชุมและการเงิน
- (5) ดำเนินการสอดคล้องกับนโยบายของ รัฐ มหาวิทยาลัย และนโยบายของสำนักงานใหญ่ 4-H แห่งชาติ

3.2.5 โครงการ 4-H เป็นการวางแผนที่ต่อเนื่องในระยะยาว เพื่อให้เยาวชนจะได้รับความรู้และพัฒนาทักษะตาม เกี่ยวกับเป้าหมายที่วางแผนไว้และผลลัพธ์ที่ระบุไว้ งานโครงการ 4-H

ถูกชี้นำโดยผู้ใหญ่ที่ผ่านการอบรมซึ่งช่วยเยาวชน กำหนดเป้าหมายและให้การเข้าถึงหลักสูตรที่เหมาะสมและทรัพยากร

3.2.6 หลักเกณฑ์การพัฒนาทางการศึกษาและการพัฒนาเยาวชนของ 4-H มีดังนี้

- ใช้การเรียนรู้เชิงประสบการณ์โดยการทำ (learning by doing) เป็นวิธีการสอนหลัก
- ต้องมีการกำหนดโปรแกรมที่แสดงให้เห็นถึงการส่งเสริมองค์ประกอบสำคัญของการพัฒนาเยาวชน 4-H
- มีโอกาสวางแผนที่จะเรียนรู้และใช้ทักษะชีวิต เช่น ความเป็นผู้นำ การเป็นพลเมืองชุมชน บริการ และการพูดในที่สาธารณะ
- จัดให้มีโครงการส่วนบุคคลเพื่อพัฒนาความรู้ในเชิงลึกเกี่ยวกับวิทยาศาสตร์วิศวกรรม เทคโนโลยี การเป็นพลเมือง และการดำรงชีวิต
- จัดเตรียมโปรแกรม หลักสูตร และขั้นตอนต่างๆ ภายใต้การวิจัยและพัฒนา ที่เหมาะสม
- ให้สมาชิกและอาสาสมัครสามารถเข้าถึงทรัพยากรต่างๆ ทั้งในส่วนของมหาวิทยาลัย เขต รัฐ และระดับชาติ 4-H
- ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างเยาวชนกับผู้ใหญ่เพื่อกระตุ้นให้เกิดการมีส่วนร่วม และการมีส่วนร่วมของเยาวชนและผู้ใหญ่
- จัดให้มีบรรยากาศ ที่ปลอดภัย ทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ
- เสนอโครงการในหลากหลายสาขาวิชา ที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย และฐานความรู้เพื่อตอบสนองความต้องการและความสนใจของเยาวชน

3.2.7 การดำเนินงานยุทธศาสตร์แห่งสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue Extension) จากข้อมูลการดำเนินงานด้าน 4-H ของสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู (Purdue Extension, 2016) รายงานว่า 4-H หนึ่งในองค์กรเยาวชนที่ใหญ่ที่สุดของรัฐ โดยมีสมาชิกมากกว่า 130,000 คนที่เป็นตัวแทนของมณฑลทั้งหมด 92 แห่ง ทั่วประเทศมีเยาวชนมากกว่า 6 ล้านคนอาสาสมัคร 540,000 คนผู้เชี่ยวชาญด้านวิชาชีพ 3,500 คนและศิษย์เก่ากว่า 60 ล้านคนเข้าร่วมกิจกรรมการศึกษาและเสริมสร้างความประพฤติดของ 4-H รวมทั้งโครงการหลังเลิกเรียนค่ายฝึกอบรมและกิจกรรมพิเศษต่างๆ แม้ว่าองค์กร 4-H จะมีประวัติศาสตร์อันยาวนานในด้านกิจกรรมทางการเกษตร แต่องค์กรก็มีส่วนช่วยให้เยาวชนในชุมชนเมืองได้รับประโยชน์มากมาย หลากหลายด้าน ทั้งด้านการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ การพัฒนาชุมชน และสุขภาพและวิทยาศาสตร์มนุษย์ โดยเฉพาะในสาขา STEM (วิทยาศาสตร์เทคโนโลยีวิศวกรรมและคณิตศาสตร์) ที่เพิ่งเริ่มดำเนินการ

ใหม่ 4-H เป็นโครงการเยาวชนชั้นนำของชุมชนที่ช่วยพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถให้กับเยาวชน ในการเข้าถึงศักยภาพอย่างเต็มที่ ในระดับมณฑล (County) นักพัฒนาด้านการพัฒนาเยาวชนของ 4-H ทำงานร่วมกับผู้เกี่ยวข้องในชุมชนเพื่อพัฒนาโอกาสทางการศึกษาและระบอบาสาสมัครเพื่อสนับสนุน โครงการต่างๆ

3.2.8 การดำเนินงานยูวเกษตรกร Legacy Learning Center สโมสรร 4-H ที่ เข้าร่วมโครงการเรียนรู้ทางไกลด้านการเกษตรข้ามวัฒนธรรมในครั้งนี้ คือ กลุ่มเยาวชนจาก Legacy Learning Center ซึ่งเป็นโรงเรียนเปิดโอกาสที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงมัธยมศึกษา (K-12) โดยมีนักเรียนมุสลิม (USA Muslim Citizen) เป็นส่วนใหญ่ หลักสูตรการจัดการเรียนการสอนจะมุ่ง สำหรับพัฒนานักเรียนมุสลิม ซึ่งมีจำนวนนักเรียนในแต่ละปีการศึกษา ประมาณ 200 ราย มีนักเรียน ที่สนใจเข้าร่วมสโมสรร 4-H ของโรงเรียนในแต่ละภาคการศึกษาประมาณ 25-50 ราย โดยการจัดการ เรียนการสอน 4-H ของโรงเรียนเป็นสโมสรรแบบ การจัดคลับชุมชน (Organized Community Clubs) ที่จะประกอบด้วย สมาชิก อย่างน้อย ห้าคนจากอย่างน้อยสามครอบครัวที่ศึกษาอยู่ใน ระดับชั้น Grade 3 ถึง 12 เยาวชน ที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ใกล้เคียงกัน สโมสรรนำโดยผู้นำอาสาสมัคร ผู้ใหญ่ที่ได้รับการรับรองอย่างน้อยหนึ่งราย เยาวชนลงทะเบียนในสาขาวิชาที่สนใจ (โครงการ) เข้าร่วม การประชุม 9-12 ครั้งในระหว่างปี คัดเลือกเจ้าหน้าที่เยาวชนปฏิบัติหน้าที่รับผิดชอบของสโมสรรมีส่วนร่วม ในการบริการชุมชน และได้รับการยอมรับจากการทำงานของพวกเขา โดยทั่วไปการประชุมของ คลับจะจัดขึ้นเดือนละ 1 ครั้ง ในสถานที่ เช่น โรงเรียน ศูนย์ชุมชน โบสถ์ หรือสถานที่ประชุม สาธารณะอื่น ๆ การประเมินผลโครงการ มักจะดำเนินการในช่วงที่จัดงานแคนดี้หรือในตอนท้ายของ โครงการพัฒนาเยาวชน 4-H ปี สโมสรรมักจะใช้การประชุมเพื่อ พัฒนาทักษะกระบวนการกลุ่ม ความสามารถในการเป็นผู้นำและทักษะการสื่อสาร

3.3 การแลกเปลี่ยนยูวเกษตรกรระหว่างประเทศ

การแลกเปลี่ยนยูวเกษตรกรระหว่างประเทศ (International Farm Youth Exchange) เรียกว่า IFYE ของประเทศไทย เริ่มเมื่อ พ.ศ. 2506 และได้มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ โดยลำดับ ดังนี้ ระหว่าง พ.ศ. 2506-2508 กรมกสิกรรมได้เริ่มจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนผู้แทน สถาบันยูวเกษตรกรกับสหรัฐอเมริกา (IFYE) ระหว่าง พ.ศ. 2511-2514 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ เดินทางไปศึกษาดูงานยูวเกษตรกรของประเทศสหรัฐอเมริกาถัดมา และระหว่างปี 2512-2513 ได้มี การจัดทำโครงการแลกเปลี่ยนลักษณะเดียวกันระหว่างประเทศในทวีปเอเชีย (AFYE) ต่อมาปี พ.ศ. 2526 เดินทางไปศึกษาดูงานยูวเกษตรกรประเทศไต้หวัน และสาธารณรัฐฟิลิปปินส กระทรวงเกษตร และสหกรณ์ได้มีการตกลงความร่วมมือกับ Japan Agricultural Exchange Council เรียกว่า JAEC ส่งเยาวชนเกษตรไปฝึกงานกับครอบครัวเกษตรกรญี่ปุ่น ต่อมาปี พ.ศ. 2544 กรมส่งเสริมการเกษตร

มีข้อตกลงความร่วมมือแลกเปลี่ยนยูวเกษตรกร และผู้รับผิดชอบงานยูวเกษตรกรกับสาธารณรัฐเกาหลี (Korea 4-H Association) และต่อมาปี 2548 ได้เริ่มดำเนินการแลกเปลี่ยนยูวเกษตรกรกับวิทยาลัยเกษตรกรรม Koibuchi ประเทศญี่ปุ่น

ยูวเกษตรกร ที่ปรึกษายูวเกษตรกร และเจ้าหน้าที่ผู้เกี่ยวข้องที่เขารวมหรือเคยผ่านการแลกเปลี่ยนยูวเกษตรกรกับต่างประเทศ (IFYE) ของประเทศต่างๆ ได้มีการรวมตัวกันเป็นสมาคม (IFYE Association) ระดับประเทศและระดับภูมิภาคขึ้น มีการบริหารงานลักษณะ Board of Directors ประกอบด้วยผู้แทนจากสมาชิก IFYE ของประเทศต่าง ๆ จากภูมิภาคทั่วโลกที่มี IFYE Association รวม 7 ภูมิภาค ได้แก่ Africa, Asia and the Pacific (ASPAC), Europe, Latin America and the Caribbean, Middle East, North America, และ Oceania ประเทศไทยเป็นประเทศสมาชิก IFYE ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASPAC IFYE Association) ประกอบด้วยประเทศไทย ไต้หวัน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น อินโดนีเซีย ฟิลิปปินส์ อินเดียและไทย การจัดประชุมระดับภูมิภาคของภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASPAC IFYE Conference) เริ่มมีตั้งแต่ พ.ศ. 2531 จนถึงปัจจุบัน

วันยูวเกษตรกรโลก (Global 4-H Day) ใน พ.ศ. 2557 กรมส่งเสริมการเกษตรได้ส่งเจ้าหน้าที่ 2 คน ที่ปรึกษายูวเกษตรกร 1 คน และยูวเกษตรกร 1 คน รวม 4 คน เป็นผู้แทนประเทศไทยเดินทางไปรวมการประชุม 1st Global 4-H Network Summit 2014 เมื่อวันที่ 26 ตุลาคม-2 พฤศจิกายน 2557 ณ กรุงโซล สาธารณรัฐเกาหลี โดยมีผู้แทนประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เขารวมประชุมรวม 160 คน จาก 50 ประเทศ รวม 5 ภูมิภาคโลก ได้แก่ เอเชีย ยุโรป อเมริกาเหนือ ลาตินอเมริกา และ แคริบเบียน ผู้แทนประเทศสาธารณรัฐเกาหลี เป็นผู้แทนภูมิภาคเอเชียของการประชุม 1st Global 4-H Network Summit 2014 ได้มีการลงนามร่วมกับผู้แทนจากภูมิภาคอื่นในประกาศปฏิญญากรุงโซล เพื่อขับเคลื่อนงาน 4-H ทุกประเทศรวมกันเมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน 2557 มีผลทำให้วันที่ 1 เดือนพฤศจิกายนทุกปี เริ่มตั้งแต่ปี 2558 เป็นต้นไปเป็นแรก ถือว่าเป็น วันยูวเกษตรกรโลก (Global 4-H Day) เพื่อการขับเคลื่อนงานยูวเกษตรกร (4-H) ของทุกประเทศทั่วโลกให้เจริญก้าวหน้าไปด้วยกัน (กรมส่งเสริมการเกษตร, 2558)

กล่าวโดยสรุป การดำเนินการกลุ่มยูวเกษตรกรในประเทศไทยได้เริ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2446 โดยนำรูปแบบและแนวทางการดำเนินงานมาจากประเทศสหรัฐอเมริกามาใช้ เพื่อส่งเสริมให้เยาวชนมีใจรักด้านการเกษตร ภายใต้การดำเนินงานของ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยมีการจัดตั้งวัตถุประสงค์และสัญลักษณ์ที่ชัดเจน มีข้อกำหนดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องและกิจกรรมเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย โดยนำแนวคิดเกี่ยวกับการดำเนินการกลุ่มยูวเกษตรกรมาเป็นกรอบในการศึกษาเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานของยูวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยูว

เกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู ได้แก่ 1) สภาพพื้นฐานกลุ่ม ได้แก่การก่อตั้ง จำนวนสมาชิก วัตถุประสงค์ บทบาทหน้าที่ โครงสร้าง ระเบียบกลุ่ม การบริหารจัดการกลุ่ม กิจกรรมกลุ่ม 2) การจัดการการเรียนรู้ในปัจจุบัน ได้แก่เนื้อหา สื่อ วิธีการ 3) ผลที่เกิดขึ้นจากการเข้าร่วมกลุ่มยุวเกษตรกร ต่อตนเอง (ความรู้ ทักษะ ทักษะคนดี) ต่อกลุ่ม (การพัฒนากลุ่ม) และ 4) การส่งเสริมสนับสนุนจากหน่วยงาน ได้แก่ องค์กรใดบ้าง เรื่องอะไร ด้วยวิธีใด

4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วยเนื้อหาเกี่ยวกับ สภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของยุวเกษตรกร รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลสำหรับยุวเกษตรกร และรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลข้ามวัฒนธรรม โดยมีรายละเอียดดังนี้

4.1 สภาพการดำเนินงานและการเรียนรู้ของยุวเกษตรกร

ณภัทร กำนนท์ (2555) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน กรณีศึกษากลุ่มยุวเกษตรกรโรงเรียนบ้านบุงคล้า ตำบลบุงคล้า อำเภอหล่มสัก จังหวัดเพชรบูรณ์ ผลการศึกษาพบว่า สมาชิกยุวเกษตรกรมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ย 15.81 ปี กว่าครึ่งกำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ส่วนใหญ่สมัครเข้ามาเป็นสมาชิกเนื่องจากต้องการความรู้ เพราะมาจากครอบครัวเกษตรกรกรรม ส่วนใหญ่ติดต่อสื่อสารกันเองกับเพื่อนสมาชิก มีความคิดเห็นต่อการสนับสนุนของโรงเรียนและครูที่ปรึกษาอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนของผู้ปกครองอยู่ในระดับปานกลาง สมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมการฝึกอาชีพกับทางโรงเรียน เพราะเห็นว่าเป็นโครงการที่มีประโยชน์ หลังจากร่วมทำกิจกรรม กลุ่มสมาชิกมีความรู้ทางการเกษตร เข้าใจในวัตถุประสงค์การดำเนินงาน และเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองต่อการทำงานกลุ่ม การดำเนินงานของกลุ่มอยู่ในระดับมาก การมีส่วนร่วมของสมาชิกยุวเกษตรกรในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่มีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากที่สุด รองลงมา คือการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และการวางแผน สมาชิกยังมีปัญหาเรื่องการแบ่งหน้าที่ และความสามัคคีในหมู่คณะ สมาชิกยุวเกษตรกรส่วนใหญ่จึงมีข้อเสนอแนะว่ากลุ่มต้องมีความสามัคคี และควรมีการถ่ายทอดความรู้จากรุ่นพี่สู่รุ่นน้องให้มากขึ้นด้วย สอดคล้องกับธัญลักษณ์ มณีวรรณ (2557) ที่ศึกษาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของสมาชิกกลุ่มยุวเกษตรกรในโรงเรียน จังหวัดลำปาง พบว่าสมาชิกยุวเกษตรกรมีสัดส่วนของเพศชายมากกว่าเพศหญิง อายุเฉลี่ย 14.64 ปี ส่วนใหญ่ศึกษาอยู่ในมัธยมศึกษาปีที่ 2 เป็นสมาชิกกลุ่มได้ 2 ปี มีตำแหน่งเป็นสมาชิกกลุ่ม และสมัครเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเนื่องจากต้องการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์ สมาชิกยุวเกษตรกรมีส่วนร่วมทำกิจกรรมในระดับมากและมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ระดับมากที่สุด รองลงมาเป็นการมีส่วนร่วมในการวางแผน มีส่วนร่วมใน

การดำเนินงาน และมีส่วนร่วมในการ สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรมีความรู้ทางการเกษตรในระดับมาก แหล่งความรู้ที่ได้รับมากที่สุด คือ จากครูที่ปรึกษา ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางและความคิดเห็นของสมาชิกยูวเกษตรกรเกี่ยวกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานกลุ่มอยู่ในระดับมาก สมาชิกยูวเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเห็นว่า ควรเพิ่มเวลาในการทำกิจกรรมให้มากขึ้น ต้องการมีรายได้จากการทำกิจกรรมของกลุ่ม และแนะนำให้มีการศึกษาดูงานต่างจังหวัดเพื่อเพิ่มประสบการณ์ แนวทางการพัฒนา กลุ่มยูวเกษตรกร คือ เจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรควรให้คำปรึกษา แนะนำ และชี้แนะแนวทางการดำเนินงานกลุ่ม การส่งเสริมสมาชิกให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน วางแผนการดำเนินงานเพื่อให้ครูที่ปรึกษา และสมาชิกสามารถทำกิจกรรมได้อย่างต่อเนื่องและมีส่วนร่วมในการทำกิจกรรม ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในการสนับสนุน กำหนดเวลาในการทำกิจกรรมเพื่อให้สมาชิกกลุ่มยูวเกษตรกรได้ทำกิจกรรมสม่ำเสมอ และจัดการศึกษาดูงานกลุ่มยูวเกษตรกรที่ประสบความสำเร็จ

ซึ่งใกล้เคียงกับจากปีพ.ศ. 2549) ได้ศึกษา ปัจจัยที่มีผลสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อส่งเสริมการเกษตรของยูวเกษตรกร กลุ่มท่านัดสามัคคี จังหวัดราชบุรี พบว่า สมาชิกยูวเกษตรกรร้อยละ 50.0 เป็นเพศชายและเพศหญิง ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เหตุผลที่เข้าร่วมเป็นสมาชิกเนื่องจากเพื่อน และมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการนำผลที่ได้จากความสำเร็จในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศของกลุ่มในภาพรวมของกิจกรรมต่างๆ อยู่ในระดับปานกลาง

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับบริบททางด้านต่างๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของยูวเกษตรกร ของสัญญา สิงห์ใจ (2559) ที่ศึกษาความสำเร็จในการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตรของโครงการยูวเกษตรกรในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์เชียงใหม่ พบว่า **ด้านบริบท** ในภาพรวมเห็นว่านักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมด้านการเกษตรตามความสามารถ ความถนัด ความสนใจและความต้องการด้านอาชีพ และมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของแต่ละกิจกรรม โดยกิจกรรมด้านการเกษตรที่จัดขึ้นสอดคล้องกับพันธกิจ นโยบาย วิสัยทัศน์และเป้าหมายในการจัดกิจกรรมการศึกษาของโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์ ที่มุ่งเน้นในด้านทักษะอาชีพทางการเกษตร นอกจากนี้โรงเรียนได้มีการประชุมและวางแผนร่วมกัน ระหว่างฝ่ายบริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ก่อนการดำเนินกิจกรรม รวมทั้งทางโรงเรียนยังได้มีการจัดหาทุน วัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรมได้อย่างเหมาะสม **ด้านปัจจัยเบื้องต้น** เห็นว่า โรงเรียนให้ความสำคัญในการทำการเกษตร มีการจัดหาทุนสนับสนุน ทั้งทางด้านบุคลากร งบประมาณ สถานที่ที่เพียงพอต่อการดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร รวมทั้งบุคลากรมีความรู้ความสามารถในการดำเนินกิจกรรม โรงเรียนได้รับความร่วมมือและการสนับสนุนจากหน่วยงานภายนอก เช่น กรมพัฒนาที่ดิน ให้ความร่วมมือในการชุดบ่อกักเก็บน้ำ เพื่อใช้ประโยชน์ในการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอแมริม ให้การสนับสนุนงบประมาณและวิทยากรในการดำเนินกิจกรรม **ด้านกระบวนการ** ในภาพรวมเห็นว่า โรงเรียนมีการจัดกิจกรรมด้านการเกษตร

อย่างต่อเนื่อง มีการวางแผนก่อนการจัดกิจกรรม ระยะเวลาที่ใช้ในการจัดกิจกรรม มีความเหมาะสม ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ครูผู้รับผิดชอบกิจกรรมเป็นผู้ให้คำปรึกษา คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือแก่นักเรียนอยู่เสมอ มีการฝึกให้นักเรียนได้เรียนรู้ วิธีการทำการเกษตรที่ถูกต้องและได้ลงมือปฏิบัติจริง เช่น การปลูกข้าว การปลูกผักปลอดสารพิษ การเลี้ยงปลา การเลี้ยงกบ การปลูกกล้วย และการแปรรูปกล้วย ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้การทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม มีความสามัคคีกัน แก้ไขปัญหาร่วมกัน รวมทั้งมีการนำนักเรียนไปทัศนศึกษานอกสถานที่ เพื่อนำความรู้ที่ได้รับกลับมาประยุกต์ใช้ต่อไป **ด้านผลผลิต** ในภาพรวมเห็นว่า การดำเนินกิจกรรมด้านการเกษตร ทำให้นักเรียนมีทัศนคติที่ดีต่อการดำเนินกิจกรรม เกิดความรักในอาชีพเกษตรกรรม มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม สามารถพึ่งตนเองได้ รวมทั้งสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในอนาคต และสามารถเผยแพร่ความรู้ให้กับคนในชุมชนของตนเองได้ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจและทักษะในด้านการเกษตร ซึ่งสังเกตจากการทดสอบภาคทฤษฎี โดยส่วนใหญ่ผ่านเกณฑ์การทดสอบภาคทฤษฎี

4.2 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลสำหรับยุวเกษตรกร

เนติรัฐ วีระนาคินทร์ และคณะ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาแบบจำลอง ศูนย์การเรียนรู้ทางการเกษตร ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ออนไลน์ สำหรับยุวเกษตรกร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน ผลการศึกษายุวเกษตรกร มีความต้องการรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้แอนิเมชันมากที่สุด รองลงมา คือ วิดีทัศน์ และกราฟิกตามลำดับ มีความต้องการรูปแบบการติดต่อสื่อสารผ่านช่องทาง โซเชียลมีเดีย มากที่สุด รองลงมา คือ การแชท และจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ตามลำดับ สอดคล้องกับ เนติรัฐ วีระนาคินทร์ และคณะ (2556) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาโมเดลศูนย์ถ่ายทอดความรู้ การทำนาข้าวเหนียวเขาวงกาศสินธุ์ สำหรับยุวเกษตรกร ในอำเภอเขาวง จังหวัดกาฬสินธุ์ ผลการศึกษาพบว่ายุวเกษตรกร มีความต้องการรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา โดยใช้สื่อแอนิเมชัน มากที่สุด รองลงมาคือ กราฟิก และเสียง ตามลำดับ มีความต้องการรูปแบบคู่มือการใช้โปรแกรมบทเรียน โดยใช้สื่อกราฟิก มากที่สุด รองลงมา คือ วิดีทัศน์ และแอนิเมชัน ตามลำดับ และมีความต้องการรูปแบบการติดต่อสื่อสารผ่านสื่อสังคมออนไลน์ มากที่สุด รองลงมา คือ การแชท และกระดานข่าว ตามลำดับ

ทั้งนี้การการศึกษาการเรียนรู้ออนไลน์ของยุวเกษตรกร ดังนี้ เนติรัฐ วีระนาคินทร์ ทรงเกียรติ ชาตั้น มานิตย์ อาษานอก ปรีชา ทับสมบัติ ธัญชัย เฉลิมสุข และพงษ์พิพัฒน์ สายทอง (2555) ได้ศึกษา การพัฒนาโมเดลระบบศูนย์การเรียนรู้การทำนาข้าว ออนไลน์ สำหรับยุวเกษตรกร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โมเดลระบบศูนย์การเรียนรู้การทำนาข้าว ออนไลน์ สำหรับยุวเกษตรกร ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ประกอบด้วย ปัจจัยนำเข้า กระบวนการดำเนินการ ผลลัพธ์ และข้อมูลป้อนกลับ ซึ่งแต่ละส่วนมีองค์ประกอบและความสัมพันธ์กัน ดังนี้ ปัจจัยนำเข้า มี 8 ปัจจัยได้แก่ (1)

ปรัชญา วิสัยทัศน์ พันธกิจ นโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ (2) บุคลากร (3) การบริหารจัดการ (4) โปรแกรมบทเรียน (5) การจัดสภาพแวดล้อม (6) เทคโนโลยี (7) งบประมาณ และ (8) กลุ่มเป้าหมาย กระบวนการดำเนินการ มี 7 กระบวนการ ได้แก่ (1) การลงทะเบียน และยืนยันตัวตน (2) การนำทางการใช้โปรแกรมบทเรียน (3) การจัดการโปรแกรมบทเรียน (4) กิจกรรมการเรียนรู้ (5) การติดตามผลการเรียนรู้ (6) การติดต่อสื่อสาร (7) การประเมินผล และผลลัพธ์ คือคุณลักษณะของยูว เกษตรกรที่พึงประสงค์ 3 ด้าน ได้แก่ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย จิตพิสัย และระบบข้อมูลป้อนกลับเพื่อปรับปรุง 1 ระบบ ผลการถ่ายทอดองค์ความรู้ พบว่า ยูวเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ มีระดับความพึงพอใจต่อการถ่ายทอดองค์ความรู้ อยู่ในระดับมาก

4.3 รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลข้ามวัฒนธรรม

อารีย์ ธีรสัตยาพิทักษ์ (2554) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการบูรณาการการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรด้านการท่องเที่ยวในกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาประเทศเวียดนามและกัมพูชา ผลการศึกษาพบว่ามหาวิทยาลัยในประเทศเวียดนามเห็นว่าสถาบันการศึกษาควรมีการแลกเปลี่ยนอาจารย์และนักศึกษาระหว่างสถาบัน ที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร และมหาวิทยาลัยในอาเซียนควรมีการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนแบบทางไกล สอดคล้องกับโฉมงาม โต๊ะทอง (2554) ได้ศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรมผ่านหลักสูตรการท่องเที่ยว กลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนกรณีศึกษาประเทศไทย ผลการศึกษาพบว่าสถาบันการศึกษาควรปรับปรุงหลักสูตรและรายละเอียดรายวิชาให้ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจด้านวัฒนธรรมอาเซียนของแต่ละชาติ จัดทำรายวิชาภาษาเพื่อนบ้าน ทำความรู้จักพฤติกรรมทางสังคม ทั้งในสิ่งที่ควรปฏิบัติได้ และข้อห้าม ความเป็นมารยาทสากล สร้างความเข้าใจสภาพภูมิศาสตร์ที่มีอิทธิพลต่อวิถีการดำรงชีวิต เสนอแนะว่าสถาบันการศึกษาควรเน้นการสร้างความรู้ความเข้าใจและความตระหนักในมรดกวัฒนธรรมร่วม

นอกจากนี้ยังมีการศึกษาเกี่ยวกับการเรียนรู้ของเยาวชนที่มีวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน ของ จงรัก พลาศัย (2552) ที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษา เพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ผ่านกลไกการพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ พบว่าการจัดการศึกษาในสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ทั้งในระบบที่เป็นทางการ ไม่เป็นทางการ และการศึกษาตามอัธยาศัย ได้รับผลกระทบจากสถานการณ์ความไม่สงบและความแตกต่างเชิงวัฒนธรรม ก่อให้เกิดปัญหาทั้งในด้านนโยบายและการเปลี่ยนแปลงนโยบายการจัดการศึกษาท้องถิ่น ในแนวโน้มทิศทางการบูรณาการทางสังคมและวัฒนธรรม ปัญหาด้านคุณภาพการศึกษา ปัญหาด้านการใช้ภาษาในการเรียน และปัญหาด้านบุคลากรทางการศึกษา สถาบันอุดมศึกษามีภารกิจในการดำเนินงานตามมาตรฐานการอุดมศึกษาที่สำคัญ คือ มาตรฐานด้านคุณภาพบัณฑิต มาตรฐานด้านการบริหารจัดการอุดมศึกษา และมาตรฐานด้านการสร้างและพัฒนาสังคมฐานความรู้และสังคมแห่งการ

เรียนรู้ บทความฉบับนี้ มุ่งนำเสนอการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพื่อพัฒนาสามจังหวัดชายแดนภาคใต้ ผ่านกลไกการพัฒนามหาวิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์ที่สำคัญคือ 1) การพัฒนาระบบการเรียนการสอนที่สนองต่อความต้องการของชุมชนท้องถิ่น 2) การบริการวิชาการและการสร้างอาชีพในท้องถิ่น 3) การพัฒนาระบบการเรียนรู้ข้ามวัฒนธรรม 4) การพัฒนาการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน แก้ปัญหาและพัฒนาท้องถิ่น 5) การทำข้อตกลงความร่วมมือทางวิชาการเพื่อพัฒนามหาวิทยาลัยสู่สากล 6) การพัฒนาด้านกายภาพ และ 7) การบริหารจัดการตามหลักธรรมาภิบาล โดยคำนึงถึงการสนองต่อความต้องการในท้องถิ่นเป็นสำคัญ

กล่าวโดยสรุป ผู้วิจัยนำแนวคิดต่างๆ จากการทบทวนวรรณกรรมที่ข้อมาเป็นกรอบในการศึกษาวิจัยเรื่อง รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลด้านการเกษตรข้ามวัฒนธรรม: กรณีศึกษา युวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู ได้แก่ 1) บริบทและสภาพการดำเนินงานของยุวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู 2) การจัดการเรียนรู้ด้านการเกษตรของยุวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู 3) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลด้านการเกษตรข้ามวัฒนธรรมระหว่างยุวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู 4) ประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ทางไกลด้านการเกษตรข้ามวัฒนธรรมระหว่างยุวเกษตรกรโรงเรียนประชามงคลกับยุวเกษตรกรสำนักส่งเสริมแห่งมหาวิทยาลัยเพอร์ดู